

УКРАЇНСЬКИЙ КАРДІОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

Додаток **3** 2016

**Матеріали XVII Національного
конгресу кардіологів України
(Київ, 21–23 вересня 2016 р.)**

Журнал внесено до Переліку наукових фахових видань України
і зареєстровано в наукометричних базах Google Scholar, «Наукова періодика України» та РІНЦ

Національна академія медичних наук України • Асоціація кардіологів України

УКРАЇНСЬКИЙ КАРДІОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

Ukrainian Journal of Cardiology

Науково-практичний журнал
Видається із січня 1994 року

ISSN 1608-635X

Засновник:
ДУ «Національний науковий центр
«Інститут кардіології імені академіка
М.Д. Стражеска» НАМН України»

Матеріали XVII Національного конгресу кардіологів України (Київ, 21–23 вересня 2016 р.)

Головний редактор: В.О. Шумаков

Наукова редакція випуску: М.І. Лутай (голова), Л.Г. Воронков,
А.П. Дорогой, О.І. Мітченко, О.Г. Несукай, О.М. Пархоменко,
Є.П. Свіщенко, О.С. Сичов, Ю.М. Сіренко, Ю.М. Соколов, Т.В. Талаєва

Редакція журналу

ДУ «Національний науковий центр «Інститут
кардіології ім. М.Д. Стражеска» НАМН України»
вул. Народного Ополчення, 5
м. Київ, Україна, 03680 МСЛ

Відповідальний секретар:
О. Й. Жарінов (тел. +38 (044) 291-61-30)

Випусковий редактор:
І. М. Чубко (iryna.chubko@gmail.com)
www.ukrcardio.org

Видавець

ТОВ «Четверта хвиля»
просп. В. Лобановського, 119, оф. 213
03039, м. Київ
Тел.: (44) 221-13-82
Факс: (44) 501-68-24
E-mail: 4w@4w.com.ua
www.4w.com.ua

Київ • 2016

55,2±7,2) года. Кальциноз митрального клапана был у 291 (87,1 %) пациентов. Предшествующая митральная комиссуротомия (ЗМК) отмечена в 97 случаях, а у 6 из которых она имела место 2 раза (ретромия). Дооперационные эпизоды тромбоэмболии были у 75 (25,4%) пациентов. Следующие проприи выполнены: протезирование Мк (ПМК) (n=255), пластика триkuspidального клапана (Тк) по Амосову (n=47), открытая митральная комиссуротомия (n=36), ОМК + пластика Тк по Амосову – de Vega (n=4). Были только механические протезы: МКЧ-25, (n=29), монодиск (n=116), двухстворчатые (n=157). Выполнены в условиях искусственного кровообращения гипотермии и кристалloidной кардиоплегии. Биологическая выстилка удалена и ушко левого предсердия было устроено у 184 (59,5%) пациентов.

таты. Госпитальная летальность (ГМ) за период (2 гг.) составила 4,7%. Причинами летальных исходов острая сердечно-сосудистая недостаточность (n=4), ЦНС (тромбоэмболия) (n=6), кровотечение (n=1), легочная недостаточность. При ПМК (в том числе в сочетании с трекцией Тк) – 6,1% и 0% при ОМК. В группе пациентов с наличием тромботической выстилки величина госпитальной летальности и уровень тромбоэмбологических осложнений в 2 раза ниже, чем в альтернативной группе.

Факторами риска на госпитальном этапе явились: полноценная основания-выстилки, легирорование ушка левого желудочка, малая полость ЛЖ – KCO/S < 15 мл/м², систолическое давление в легочной артерии > 90 мм рт. ст., предстоящая операция на сердце, гигантское ЛП, кальцификация.

Комбинация данных факторов риска увеличивала летальность. В отдаленный период (средний – 3,3 года) летальность составила при ПМК (n=243) – 4,7%, при ОМК (n=27) – 4,7%, а тромбоэмбологические осложнения в виде событий при ПМК имели место в 15,8% случаев, при ОМК отмечены в 2,1% (p<0,05).

воды. Важным элементом коррекции является удаление выстилки и перевязка ушка ЛП, что существенно снижает риск госпитальной летальности, симптоматических осложнений на госпитальном этапе. Указанного периода характерна повышенная частота симптоматических осложнений.

ні системічної функції лівого шлуночу пацієнтів з аортальним стенозом та протезування аортального клапана

Н.В. Понич, О.А. Єпанчінцева,
О.Й. Жарінов, Б.М. Тодуров

ДУ «Інститут серця МОЗ України», Київ
національна медична академія післядипломної освіти
ім. П.Л. Шупика, Київ

ета – оцінити клініко-екокардіографічні предиктори по-
зиція систолічної функції серця у пацієнтів з аортальним
ком (АС) і зниженою фракцією викиду лівого шлуночка
після протезування аортального клапана (ПАК).

Матеріал і методи. Проаналізували дані, отримані при інструментальному обстеженні 78 послідовно обстежених пацієнтів з вираженим аортальним стеноозом (AC) і

системічною дисфункцією лівого шлуночка (фракція викиду лівого шлуночка менше 45%), відібраних для протезування аортального клапана (ПАК) з або без аортокоронарного шунтування (АКШ). Середній вік пацієнтів становив (64 ± 10) років (діапазон від 54 до 74 років). Усім пацієнтам до операції провели комплексне клініко-лабораторне дослідження, в тому числі трансторакальну ехокардіографію і коронаровентрикулографію. Прооперовані пацієнти були ретроспективно поділені на дві групи: 48 (61,6%) пацієнтів, у яких фракція викиду лівого шлуночка після операції зросла більше ніж на 30% та 30 (38,4%) – менше ніж на 30%. У 23 (29,44%) пацієнтів ПАК поєднувалося з АКШ.

Результати. Група пацієнтів з більшим приростом ФВ ЛШ (на 30% і більше порівняно з вихідним рівнем) характеризувалася меншим індексом маси тіла, у цих пацієнтів рідше спостерігали артеріальну гіпертензію, порушення серцевого ритму та перенесені раніше інсульти порівняно з групою з меншим приростом ФВ ЛШ. Водночас, у пацієнтів з більшим приростом ФВ ЛШ виявлені більш значущі вихідні ураження міокарда ЛШ, зокрема, більші об'єми ЛШ, більш виражені ознаки систолічної, діастолічної дисфункції ЛШ і легеневої гіпертензії.

Бісновки. Зниження фракції викиду ЛШ нижче 45% у пацієнтів з аортальним стенозом не є протипоказанням для протезування аортального клапана. Відчутніша позитивна динаміка ФВ ЛШ була досягнута у пацієнтів з більш вираженими вихідними змінами міокарда ЛШ, асоціювалася з меншою частотою супутньої артеріальної гіпертензії, фібріляції передсердь, перенесених раніше інсультів, але не залежала від частоти супутньої ІХС та перенесених раніше інфарктів міокарда.

Функциональные показатели кровообращения у пациентов с имплантированными электрокардиости- муляторами и кардиоресинхронизирую- щей терапией в классах пульсового АД на годичном этапе наблюдения

М.В. Починская

Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина

Цель – оценить изменения функциональных показателей кровообращения у пациентов с имплантированными электрокардиостимуляторами (ЭКС) и кардиоресинхронизирующей терапией (КРТ) в классах пульсового артериального давления (ПАД) на годовом этапе наблюдения.

Материал и методы. Наблюдали 110 мужчин и 110 женщин, средний возраст (70 ± 9) в ранний период (3–5 дней), через 6 месяцев и 1 год после ЭКС и КРТ в режимах DDD(R), VVI(R), CRT(P/D). Медикаментозная поддержка осуществлялась антикоагулянтами, антиагрегантами, сердечными гликозидами, амиодароном, ивабрадином, диуретиками, блокаторами бета-адренорецепторов, антагонистами кальция, ингибиторами ангиотензинпревращающего фермента (АПФ), блокаторами рецепторов ангиотензина II (БРА), статинами. Пациенты были отнесены к пяти классам ПАД: I – очень низкое ПАД – менее 20 мм рт. ст., II – низкое более 20 – менее 40 мм рт. ст., III – норма – 40–60 мм рт. ст., IV –

высокое – более 60 – менее 80 мм рт. ст., V – очень высокое ПАД – более 80 мм. рт. ст. Оценивались систолическое артериальное давление (САД), диастолическое артериальное давление (ДАД), конечный систолический объем (КСО), конечный диастолический объем (КДО), фракция выброса (ФВ) левого желудочка, толщина задней стенки левого желудочка (ТЗСЛЖ) и межжелудочковой перегородки (ТМЖП), размер левого предсердия (ЛП) и правого желудочка (ПЖ), для которых в группах ПАД рассчитывали среднее значение – M и стандартное отклонение sd. Достоверность различий в показателях между группами ПАД определялась с помощью t-критерия Стьюдента при ожидаемом уровне достоверности $p < 0,05$ и $p < 0,01$.

Результаты. Исходный уровень САД в группах ЭКС и КРТ был в пределах физиологической нормы во II и III и повышен в IV и V классах ПАД. После имплантации устройств он не изменился в классах II и III и показал тенденцию к снижения в классах IV и V. ДАД находилось в пределах физиологической нормы у пациентов с ЭКС и КРТ на всех этапах наблюдения. Исходно высокие КСО и КДО во всех классах ПАД после имплантации ЭКС и КРТ снижались на протяжении всего периода наблюдения, что сопровождалось увеличением исходно низкой ФВ. ТЗСЛЖ, ТМЖП и ММЛЖ во всех классах ПАД были одинаково увеличены до и после имплантации ЭКС и КРТ не изменились. Исходно увеличенные размеры ЛП и ПЖ до имплантации устройств после их имплантации имели лишь тенденцию уменьшения к концу периода наблюдения.

Выводы. Имплантация ЭКС и КРТ на годовом этапе наблюдения приводит к нормализации САД, ДАД, КСО, КДО и ФВ во всех классах ПАД. Незначительное уменьшение размеров ЛП и ПЖ и отсутствие изменений ТЗСЛЖ, ТМЖП и ММЛЖ на годовом этапе наблюдения свидетельствует о необходимости усиления медикаментозной терапии пациентов.

Отдаленные результаты при протезировании митрального клапана

Е.В. Пукас

ГУ «Национальный институт сердечно-сосудистой хирургии им. Н.М. Амосова НАМН Украины», Киев

Цель – изучение особенностей отдаленного периода при протезировании митрального клапана (ПМК)

Материал и методы. В анализируемую группу включены 569 пациентов, выписавшихся после ПМК в Институте за период 2005–2006 гг. Это составило 96,7 % от числа выпишавшихся на госпитальном этапе. Мужчин было 268 (47,1%), женщин 301 (52,9%). Возраст больных колебался от 39 до 71 года (средний $(53,1 \pm 7,5)$ года). 49 (8,6%) пациентов относились ко II классу по классификации NYHA, 179 (31,4%) пациентов относились к III классу по классификации NYHA, а 341 (60,0%) пациентов – к IV классу. Фибрилляция предсердий отмечена у 532 (93,4%) пациентов. Сопутствующий триkuspidальный порок отмечен у 135 (23,7%) пациентов. Предшествующая операция на сердце (закрытая комиссуротомия) имела место у 129 (21,4%) пациентов. Имплантированы только механические протезы: двухстворчатые (Saint Jude, Carbomedics, ATS, Edwards-Mira, On-X) (482 пациента) и моностворчатые (87 пациентов).

Результаты. Через 10 лет после операции вность составила 69,4%, стабильность хороших результатов имела место в 67,2% случаев, отсутствие тромбоэмбических осложнений наблюдалось в 79,7%. Синусовый ритм отмечался у 31 (5,4%) пациента. Основными факторами отдаленного периода являются IV функциональная фибрилляция предсердий, левая атриомегалия (до 6,0 см и более), фракция выброса менее 0,45, малый протез.

Выводы. Хороший результат операции в отдаленный период наблюдается в большинстве случаев при использовании двухстворчатых моделей (исключение Edwards-Mira с производства), оперированных во II–III функциональном классе и с синусовым ритмом. Элемент редукции предсердия до физиологических норм, резекции устья является важными для восстановления синусового ритма и снижения риска тромбоэмбических осложнений.

Особливості перебігу гострого інфаркту міокарда з елевацією сегмента ST у складненого гострою серцево-недостатністю, у хворих з проведеною коронарографією та стентуванням

В.М. Сало, Я.В. Мизак, О.В. Заремба
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Діагностика пацієнтів з високим ризиком розвитку серцевої недостатності під час госпіталізації є надзвичайною, оскільки застосування цілеспрямованого лікування на ранніх етапах розвитку гострого інфаркту міокарда можна попередити розвиток серцевої недостатності і покращити прогноз. Рання діагностика гострої недостатності, спрямування процесу відновлення міокарда й системної гемодинаміки в цілому є проблемою інтенсивної терапії, що вимагає додаткових дослідження.

Мета – провести ретроспективний аналіз 797 пацієнтів з гострим інфарктом міокарда з елевацією сегмента ST у вигляді гострої серцевої недостатності, спровокованої недостатністю до-такту або діаскалярної реперфузії інфарктзалежної артерії, з вивченням

Матеріал і методи. Проведений аналіз 797 пацієнтів з гострим інфарктом міокарда з елевацією сегмента ST у вигляді гострої серцевої недостатності, вік – $(57,6 \pm 4,2)$ року. Хворі перебували на стаціонарному відділенні КМК ЛШМД. У всіх хворих проведено інтервенційне втручання.

Результати. У складнення гострого інфаркту міокарда з елевацією сегмента ST у вигляді гострої серцевої недостатності виникло у 38 (48,1%) хворих, кардіогенний інфарктний відділенні КМК ЛШМД. У 4 (5,06%) хворих. Один летальний випадок (2,6%) відбулося у хворого, який не був підключенний до додаткового дренажу. Проведення інтервенційного втручання.

Сформовано розподіл хворих з гострим інфарктом міокарда, ускладненим гострою серцевою недостатністю Killip I та Kimball. У групі хворих з гострою серцевою недостатністю клас I за Killip був у 41 (52%) хворого, клас II – у 41 (49,7%), клас III – у 5 (6,3%), клас IV – у 5 (6,3%).